

WZR.5144.43.2023.MW

Wrocław, dnia 06.09.2023 r.

DECYZJA nr 2351/2023

**Pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich,
prac restauratorskich przy zabytku**

Na podstawie art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 4, art. 36 ust. 1 pkt 1 i 3 i art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 951), § 12 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 81), art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 775),

po rozpatrzeniu wniosku z dnia 17.08.2023 r. (data wpływu: 17.08.2023 r.), zgłoszonego przez Parafię Rzymskokatolicką p.w. św. Michała Archaniola w Smogorzowie Wielkim, Smogorzów Wielki 1, 56-160 Wińsko - właściciela obiektu, reprezentowaną przez Proboszcza Parafii - ks. Józefa Więclawka o udzielenie zezwolenia na wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich przy następującym zabytku:

► **rzeźba – Matka Boska z Dzieciątkiem, eklektyzm, XIX/XX w., warsztat niemiecki, drewno polichromowane, wys. ok. 170 cm., ustawiona na konsoli przy pd. filarze nawy w kościele parafialnym pw. św. Michała Archaniola w Smogorzowie Wielkim, gm. Wińsko**, wpisana do rejestru zabytków ruchomych decyzją nr B/2209/1-62 poz. 35 z dnia 15.05.2012 r., oraz po ocenie danych przedstawionych we wniosku i załącznikach do niego:

udzielam pozwolenia

Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Michała Archaniola w Smogorzowie Wielkim **na wykonanie badań stratygraficznych oraz konserwację i restaurację przedmiotowej rzeźby**, zgodnie z zakresem i w sposób wskazany w: „Programie prac konserwatorskich przy rzeźbie Matki Bożej z Dzieciątkiem z kościoła pw. św. Michała Archaniola w Smogorzowie Wielkim”, opracowanym w 2023 r. przez konserwatora dzieł sztuki - mgr Marcina Furykiewicza. Ww. dokumentacja stanowi załącznik do niniejszej decyzji.

Termin ważności pozwolenia: od dnia wydania niniejszej decyzji do 31 grudnia 2026 r.

Pozwolenie wydaje się pod następującymi warunkami:

1. Obowiązku okazania obiektu służbom konserwatorskim na etapie oczyszczania z zabrudzeń powierzchniowych i wtórnych powłok technologicznych oraz przedstawienia wniosków z badań stratygraficznych, a także poglądowych odkrywek obrazujących budowę chronologiczną zabytku, celem podjęcia dalszych decyzji odnośnie ich ostatecznego opracowania i aranżacji;
2. Obowiązku kierowania ww. pracami albo samodzielnego ich wykonywania przez osobę spełniającą wymagania, o których mowa odpowiednio w art. 37a ust. 1 i 2 ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
3. Obowiązku przekazania Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac albo badań, a w toku prac albo badań na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby, o której mowa w pkt 2:
 - imienia, nazwiska i adresu osoby, o której mowa w pkt. 2,
 - dokumentów potwierdzających spełnienie przez tę osobę wymagań, o których mowa odpowiednio w art. 37 a ust. 1 i 2 ww. ustawy,

- oświadczenia osoby, o której mowa w pkt. 2, o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania tymi pracami albo samodzielnego ich wykonywania.
- 4. Zawiadomienia Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w niniejszym pozwoleniu prac.
- 5. Niezwłocznego zawiadomienia Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac.
- 6. Prowadzenia dokumentacji przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac w sposób umożliwiający jednoznaczny identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć i przekazania jej Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia prac.
- 7. Dokonania odbioru końcowego wykonanych prac konserwatorskich z udziałem przedstawiciela Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, o którym należy powiadomić na 14 dni przed planowanym terminem.

Uzasadnienie

Na podstawie wniosku Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Michała Archaniola w Smogorzowie Wielkim z dnia 17.08.2023 r. (data wpływu: 17.08.2023 r.), wszczęte zostało postępowanie administracyjne w sprawie wydania pozwolenia na przeprowadzenie konserwacji i restauracji rzeźby – Matki Boskiej z Dzieciątkiem z przełomu XIX/XX w., pochodzącej z kościoła parafialnego pw. św. Michała Archaniola w Smogorzowie Wielkim. Wymienione w rozstrzygnięciu przedmiotowej decyzji prace, zrealizowane zostaną w oparciu o „Program prac konserwatorskich przy rzeźbie Matki Bożej z Dzieciątkiem z kościoła pw. św. Michała Archaniola w Smogorzowie Wielkim”, opracowany w 2023 r. przez konserwatora dzieł sztuki - mgr Marcina Furykiewicza. Ich podstawowym założeniem będzie zahamowanie procesów destrukcji zabytku i tym samym poprawienie warunków jego bezpieczeństwa. Podjęte czynności będą miały również na celu przywrócenie mu właściwych parametrów technicznych oraz utraconych walorów artystycznych i ekspozycyjnych. Na podstawie analizy załączonej do wniosku dokumentacji stwierdzono, że planowane działania, przy uwzględnieniu wskazanych w niniejszym pozwoleniu uwarunkowań, są zgodne z zasadami ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Wobec powyższego należało orzec jak wyżej.

Pouczenie:

1. Kto bez pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków podejmuje działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1–5, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500 000 zł. (art.107 d. ust. 1 cyt. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).
2. Kto podejmuje działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1–5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, niezgodnie z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu wojewódzkiego konserwatora zabytków, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500 000 zł. (art.107 d. ust. 2 cyt. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).
3. Kto bez pozwolenia albo wbrew warunkom pozwolenia prowadzi prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane, badania konserwatorskie lub architektoniczne przy zabytku wpisanym do rejestru lub roboty budowlane w jego otoczeniu albo badania archeologiczne podlega karze grzywny (art.117 cyt. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).
4. Informuje się, że postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
5. Od niniejszej decyzji służy prawo odwołania do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie za moim pośrednictwem w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania, strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków we Wrocławiu oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania (art. 127 § 1 i 2 w związku z art. 127 a § 1 i 2 cyt. Kodeksu postępowania administracyjnego).

Dolnośląski
Wojewódzki Konserwator Zabytków

Daniel Głbski

Otrzymuje (za zwrotnym potwierdzeniem odbioru):

1. Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Michała Archaniola w Smogorzowie Wielkim, Smogorzów Wielki 1, 56-160 Wińsko;

Do wiadomości:

2. aa. - Smogorzów Wlk. - kościół parafialny p.w. św. Michała Archaniola;

Wniesiono opłatę skarbową.

Klauzula Informacyjna o przetwarzaniu danych osobowych

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. (dalej RODO) informujemy, że:

Administratorem danych osobowych jest Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków z siedzibą we Wrocławiu (50-243) przy ul. Władysława Łokietka 11, z którym można nawiązać kontakt: osobiście, poprzez umówienie wizyty; telefonicznie pod nr 71 343 65 01, mailowo: dwkz@dwkz.pl, korespondencyjnie: Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków, ul. Władysława Łokietka 11, 50-243 Wrocław.

W sprawach związanych z danymi osobowymi można kontaktować się z inspektorem ochrony danych w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków we Wrocławiu: Inspektor: Mateusz Adamczyk, adres e-mail: iod@dwkz.pl lub w siedzibie urzędu: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu, ul. Władysława Łokietka 11, 50-243 Wrocław.

Administrator gromadzi dane osobowe w celu realizacji zadań wynikających z obowiązującego prawa, w szczególności ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami na podstawie art. 6 ust. 1 lit e RODO w celu przeprowadzenia postępowania administracyjnego. W związku z powyższym gromadzone dane osobowe mogą być przekazywane: podmiotom upoważnionym na podstawie obowiązujących przepisów prawa (np. Sądy, prokuratura, jednostki policji etc.); podmioty, które przetwarzają dane na podstawie zawartej przez Administratora umowy o przetwarzanie danych osobowych (np. kancelarie adwokackie reprezentujące Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, firmy informatyczne sprawujące nadzór nad siecią informatyczną, w której zapisane są gromadzone dane etc.)

Podanie danych osobowych jest dobrowolne, jednakże niepodanie danych niezbędnych do przeprowadzenia postępowania administracyjnego, m.in. takich jak imię, nazwisko, adres do korespondencji, w szczególnych sytuacjach nr PESEL może spowodować odmowę wszczęcia postępowania, wskutek braku możliwości ustalenia i identyfikacji strony postępowania administracyjnego w rozumieniu art. 28 kodeksu postępowania administracyjnego. Powyższe nie dotyczy jeżeli przepis obowiązującego prawa nakłada na stronę obowiązek wskazania określonych w danym przepisie prawnym danych identyfikujących tą osobę.

Zebrane dane nie będą przekazywane do Państw trzecich.

Dane osobowe będą przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji wskazanego w pkt 3 celu przetwarzania, w tym również obowiązku archiwizacyjnego wynikającego z odrębnych ustaw i innych przepisów prawa.

Każdy, kogo dane osobowe są przetwarzane przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, ma prawo do: dostępu do treści zgromadzonych danych; sprostowania danych; ograniczenia przetwarzania danych; przenoszenia danych; wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych.

Zgromadzone dane osobowe nie będą poddawane zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym również profilowaniu.

Każdy, kto uważa, że jego dane są przetwarzane w sposób nieprawidłowy ma prawo złożenia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa, tel. 606-950-000

**PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH PRZY RZEźBIE MATKI BOŻEJ
Z DZIECIĄTKIEM Z KOŚCIOŁA P.W. ŚW. MICHAŁA ARCHANIOLA
W SMOGORZOWIE WIELKIM**

KONSERWATOR DZIEŁ SZTUKI
mgr Marcin Furykiewicz
51-602 Wrocław, al. Kochanowskiego 22B
NR DYPLomu ASP KRAKÓW 4820

Wrocław 2023

INFORMACJE O OBIEKCIE

Rzeźba pełna ustawiona na współczesnym wsporniku. Typ ikonograficzny Marii Immaculaty i Marii Królowej Świata, przedstawienie hieratyczne i prezentacyjne. Smukła postać w lekkim kontrapoście stojąca na kuli ziemskiej i sierpie księżycy, depcząc lewą stopą węża, przy którego pysku leży jabłko. Prawa ręka ugięta w łokciu, z uniesionym przedramieniem i odchyloną lekko dłonią. Lewym przedramieniem przygarnia do piersi małego Jezusa. Twarz gładka, ujęta w brązowe włosy, tworzące szesane do tyłu, symetryczne kosmyki. Ubiór stanowi luźna, przewiązana w pasie, czerwona suknia, spod której wystają białe stopy i obszerny spięty pod szyją, błękitny płaszcz ze złotą lamówką i ornamentem na krawędziach. Poła zatknięta za pas osłania prawy bok postaci, na głowie Marii złota korona. Dzieciątko w luźnej, zdobionej złotem, długiej, białej szacie wznosi dłoń w geście błogosławieństwa. W lewej trzyma królewskie jabłko.

BUDOWA TECHNOLOGICZNA

Rzeźba to obiekt drewniany, pokryty cienką warstwą zaprawy kredowo-klejowej, polichromowany i złocony. Farba kładziona jest cienką warstwą bez widocznych pociągnięć pędzla. Partia szat złocona w technice olejowej lub olejnej. Karnacje rzeźby figuralnej wykonano pierwotnie prawdopodobnie w technice temperowej lub olejno-żywicznej.

STAN ZACHOWANIA

Rzeźba zachowała się w bardzo złym stanie. Znacznie osłabiona została wytrzymałość mechaniczna drewna podłoża. Widoczne ślady działania drewnojadów. Drewno jest miękkie, występują wykruszenia i wyłamania elementów. Występują pęknięcia i złuszczenia warstwy zaprawy. Warstwa przetarta głównie na wypukłościach formy. Partie złocone przetarte i zmatowiałe. Warstwa malarska silnie zabrudzona.

ZAŁOŻENIA KONSERWATORSKIE

Generalnym założeniem jest przeprowadzenie konserwacji technicznej i estetycznej rzeźby; zatrzymanie procesu degradacji drewnianego podłoża oraz próba przywrócenia obiektowi jego pierwotnego, estetycznego wyrazu.

Obiekt zostanie oczyszczony, pozbawiony ew. przemalowań. Wykonana zostanie impregnacja strukturalna z jednoczesnym zabezpieczeniem przeciw owadziom szkodnikom drewna a ubytki dekoracji rzeźbiarskiej zostaną uzupełnione. Odspojenia warstwy zaprawy zostaną podklejone, a ubytki uzupełnione wraz z uzupełnieniem warstwy złoczeń, dostosowanych estetycznie do dobrze zachowanych partii oryginalnych.

Ubytki warstwy malarskiej zostaną uzupełnione metodą naśladowczą. Warstwa malarska wypunktowana zostanie metodą naśladowczą z końcowym zabezpieczeniem warstwą werniksu żywicznego.

PROPONOWANE POSTĘPOWANIE

- oczyszczenie wstępne z luźnych nawarstwień, kurzu, brudu etc. (miękkie pędzle szczecinowe)
- wykonanie badań stratygraficznych, których wyniki warunkują dalsze postępowanie
- usunięcie ew. warstwy przemalowania rzeźby
- oczyszczenie powierzchni (detergenty, środki czynne)
- zabezpieczenie i podklejenie odspojonych elementów dekoracji (klej glutynowy)
- wzmocnienie struktury drewna przez impregnację oraz zabezpieczenie przed owadziemi szkodnikami drewna (PARALOID B 72 lub HEKOL I-50 w ksylenie z dodatkiem środka Xirein)
- sklejenie spękań (klej glutynowy)
- dorzeźbienie brakujących elementów dekoracji rzeźbiarskiej (drewno lipowe, żywica AXON SC258)

- uzupełnienie ubytków zaprawy kredowo-klejowej i opracowanie jej powierzchni (zaprawa kredowo-klejowa)
- uzupełnienia złoczeń dostosowane estetycznie do dobrze zachowanych partii oryginału (złoto płatkowe i proszkowe-technika klejowa lub olejna z uwzględnieniem partii polerowanych i matowych)
- uzupełnienia ubytków warstwy malarskiej-punktowanie scalające metodą naśladowczą w technice żywicznej (MAIMERI restauro)
- zabezpieczenie powierzchni warstwą werniksu żywicznego (damara)
- wykonanie dokumentacji konserwatorskiej wg. obowiązujących zasad

KONSERWATOR DZIEŁ SZTUKI
mgr Marcin Furykiewicz
51-602 Wrocław, al. Kochanowskiego 22B
NR DYPLOMU ASP KRAKÓW 4820